

ieder(in)

Bestuurlijk overleg NOVB
Dhr. C. Jansen, voorzitter
Per mail
CC: NOVB Directeurenoverleg

Amersfoort, 26 maart 2025

Betreft: advies bezuinigingen OV

Beste leden van het bestuurlijke NOVB,

Helaas zien wij ons als consumentenorganisaties in het NOVB¹ genoodzaakt u te adviseren over de dreigende afschalingen in dienstverlening en/of hogere prijs voor de kaartjes. U staat gemeenschappelijk aan de lat om de reiziger goed openbaar vervoer te bieden. Het is met name ook een advies aan de politiek omdat u met de huidige taakstellingen voor een onmogelijke opgave staat die destructief zal uitwerken voor het hele openbaar vervoer.

335 miljoen bezuinigingen op OV

Er dreigen grote bezuinigingen in het openbaar vervoer. Op het OV-studentenkaartcontract wordt jaarlijks 225 miljoen bezuinigd en de vervoerregio's rond Amsterdam en Den Haag/Rotterdam moeten nog eens 110 miljoen euro inleveren als gevolg van de korting op de Brede Doeluitkering. Dergelijke omvangrijke kortingen op de budgetten zijn niet op te vangen door kleine maatregelen. De korting is alleen haalbaar door of fors de tarieven te verhogen (15 tot 20%) of door rigoureus te schrappen in het aanbod. Bijvoorbeeld door nergens in Nederland meer een bus te laten rijden op zondag of door voortaan geen openbaar vervoer meer aan te bieden in de avonduren.

De impact van dergelijke maatregelen is groot. Reizigers zullen door de forse tariefstijging en/of door het fors snijden in het aanbod afhaken. Hierdoor ontstaat een negatieve spiraal van dalende reizigersinkomsten waardoor nog minder geld beschikbaar komt om het OV in stand te houden. Kortom onherstelbare schade aan het OV, een afbraak van het OV-systeem dat de afgelopen tientallen jaren is opgebouwd en gedurende de COVID-19 pandemie gekoesterd is. Grote groepen reizigers die geen alternatief hebben krijgen hierdoor te maken met vervoerarmoede. Steden worden slechter bereikbaar. Niet alleen met het OV, maar ook doordat de files op de weg fors zullen toenemen. Ook de verkeersveiligheid zal achteruitgaan omdat reizigers noodgedwongen zullen moeten kiezen voor vervoermodaliteiten die onveiliger zijn

De aangekondigde bezuiniging van 335 miljoen komt bovenop de versoeringen die de afgelopen jaren al zijn doorgevoerd in het aanbod. Al het vlees is al van de botten: reizigers hebben al te maken met ongeveer 10 procent minder dienstverlening.

¹ ANWB, Ieder(in), LSVb, Reizigersvereniging Rover, Vereniging Kleine Kernen, ANBO-PCOB en de gezamenlijke ROCOV's.

Tariefstijging NS tot 16% in 1 jaar tijd

Voor NS-treinreizigers dreigt per 1 januari 2026 ook nog eens een ongekende tariefstijging. De forse stijging van ruim 12% per 1 januari 2025 is uiteindelijk beperkt tot 6%. Dit is deels betaald door IenW en deels door NS. De afspraak voor het IenW deel (3%) geldt echter alleen voor 2025. Zonder maatregelen verwachten wij deze stijging van 3% alsnog per 1 januari 2026 naast de reguliere tariefstijging van circa 3% op basis van de inflatie en naast de extra tariefstijging van 3,5% die in 2026 volgens de concessie wordt doorgevoerd. Opgeteld betekent dit op 1 januari 2026 een tariefstijging van circa 10%. Ten opzichte van 2024 zullen de treintarieven dan met ruim 16% zijn gestegen. Een eventuele extra tariefstijging als gevolg van de bezuiniging van 335 miljoen euro komt daar nog eens bovenop. De trein wordt zo voor grote groepen reizigers onbetaalbaar.

Advies

Wij doen een dringend beroep op het NOVB om het OV niet in de waagschaal te zetten. Wij adviseren u daarom nog voor de zomer de volgende afspraken te maken:

- De bezuinigingen op de OV-studentenkaart en de Brede Doeluitkering worden teruggedraaid;
- Er komt structurele compensatie voor NS waarmee de grote tariefstijging voor volgend jaar en de daarop volgende jaren van de baan is.

Uiteraard blijven wij graag de komende tijd met u in gesprek over de toekomst van het openbaar vervoer in Nederland. Samen met u willen wij ons inzetten voor een goede OV-bereikbaarheid en een OV dat ook qua tarieven aantrekkelijk is voor de reiziger. We wensen u als Bestuurlijk Overleg veel wijsheid toe in deze uitdagende tijden.

Met vriendelijke groet,

Namens de consumentenorganisaties in het NOVB,

Freek Bos, directeur Rover
Namens de landelijke organisaties

Jan van Leijenhorst
Namens de gezamenlijke Rocovs